

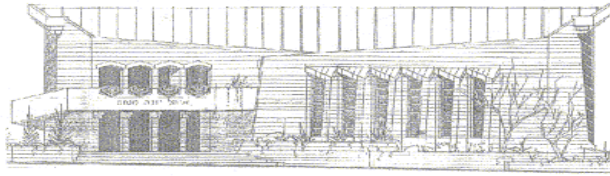
Ohel Yonah Menachem

Synagogue &
Community Center

Rabbi David Spektor

דוא"ל:

vaad@ohelyonah.com

אוהל יונה מנחם

בית כנסת
ומרכז קהילתי

הרב דוד ספקטור

אתר אינטרנט:

www.ohelyonah.com

דרשה מאת הרב דוד ספקטור לשבת פ' נשא תשע"א לכבוד בת המצוה יעל לואיס

שבת שלום וברכת מזל טוב לבת המצוה יעל שמחה ולהורים סיימון ודינה לואיס ולסבא אלן וסבתא שרי הליברט, שבזכותה אני לא שוכח את השפה ההולנדית. וכן ברכת מזל טוב לסבא אלן וסבתא מרים לואיס, שבאו מלונדון. יעל, את ברוכת כישרונות ומתעסקת בין השאר בתפירת בגדים, בנגינה על פסנתר, ברכיבה על סוסים ורק לפעמים נופלת מהסוס, כדי לקיים דברי שלמה המלך במשלי (כד, טז): **כִּי שֶׁבַע יָפֹל צָדִיק וְאֶנְכִּי תֹלַעַת וְלֹא אִישׁ**. והכל את עושה בשמחה, כשמך השני. אתמול בראש חודש זכית להיכנס לעולם המצוות ושאלת במפגש אצלי יחד עם הורים שאלה חשובה, שנוגעת להרבה נשים. האם יש מקום לזימון כשבנות מצוה ונשים מברכות יחד ברכת המזון בבית הספר. התשובה היא כן, כפי שנפסק בזה בשלחן ערוך (אורח חיים) סימן קצט, סעיף ו': **"נשים ... (מזמנות) לעצמן ובלבד שלא יזמנו בשם (ה', כיון שאין דין עשרה בנשים)."** ובסעי' הבא (סעי' ז') כותב השלחן ערוך: **"נשים מזמנות לעצמן, רשות."** וכן פסקו למעשה הרב אביגדור נבנצל בספרו ביצחק יקרא (שם), הרב דב ליאור בשו"ת דבר חברון (ס' קעח) ועוד רבים וגדולים. אמנם לדעת הגר"א (ביאור הלכה שם) זימון נשים לעצמן הוא לא רשות אלא חובה, אבל כתב על זה המשנה ברורה (טז): **"הטעם דלא רצו חכמים להטיל (על הנשים) חיוב ברכת הזימון כשהן בפני עצמן, משום שאינו מצוי כל-כך שיהיו בקיאות בברכת הזימון."** ולענ"ד זה היה נכון בחו"ל ובזמננו, אבל היום בארץ ישראל כל הנשים בקיאות בלשון הקודש ובכל בתי ספר הדתיים לומדות דיני ברכות ולכן חובה או לפחות רצוי מאוד שנשים ובנות המצוה יזמנו לעצמן. כמובן זה אם תחילת הזימון הוא בעברית ולא באידיש: **"מיר וולאן בנשין"**. וכשיש שלושה גברים, פוסק המשנה ברורה (קצט, ס"ק יז), שהנשים עונות על הזימון של האיש המזמן. ולהיפך כשיש שלוש נשים ויש רק שני גברים או אחד, הנשים מזמנות לעצמן והאיש עונה על הזימון שלהן, כפי שפסק למעשה הרב שלמה זלמן אורבאך זצ"ל (עלהו לא יבול א, רסב וכן הליכות ביתה יב, ובהערה יד).

אכן, גם את יעל נכנסת לערבות של כלל ישראל ואת יכולה מעכשיו לזכות את שאר הנשים בזימון. בכלל הנשים היו חלק מאד משמעותי בקבלת התורה. ומ"ש ע"ה אל ה' ויקרא אליו ה' מן הקר לאמר **כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתִגִּיד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל (יט, ג)**. ומפרש במדרש (שמות רבה פ' כח): **"בית יעקב – אלו הנשים. ולמה לנשים תחילה? שהם מזרזות (זריזות) במצוות."** ומפרש המהר"ל מפרגא את המדרש (תפארת ישראל כח): **"לנשים תחילה, מפני שהן ראשון לקבל יותר (את התורה) מהאנשים."** וכן בדורנו זכינו והנשים זריזות במצוות ובלמוד תורה, והן הראשונות ויוכחו על זה המדרשות והמכללות הרבות והמגוונות, שבהן הן לומדות תורה לשמה. גם את יעל זכית לקראת כניסתך למצוות ללמוד תורה עם אמא במסגרת תוכנית מת"ן לבת-המצוה ועם אבא מגילת רות בצורה מאד שיטתית ומובנית. קודם למדתם פשט הפסוקים וכל דבר שלא הבנת וכל שאלה שהתעוררה, כתבת לפי עצת אבא במחברת. אח"כ למדתם פירוש רש"י וראית שבעצם הרבה מאותם קשיים ושאלות היו גם לרש"י והוא משיב עליהם בקיצור, על פי מה שהוא מצא בגמרא ובמדרשים ובתרגום ולפעמים נותן פירוש של פשט משלו, במיוחד אם זה קשור לדקדוק לשוני בשפה העברית. אחר-כך קראת מאמרים של הרב יעקב מידן והרב שלמה אבינר שנותנים פירוש-על, הוליסטי על מגילת רות ומיקומה בתקופת השופטים. זו דרך טובה ללימוד תורה מאתגר ומומלץ מאד.

יעל, תאריך הלידה שלך והכניסה לעולם המצוות היו אתמול, בראש חודש סיון ובה לא היית לבד. קבלת התורה והמצוות בפועל היתה אמנם בו' סיון בבוקר, אבל ההכנה לקבלת התורה התחילה בראש חודש סיון. **בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִצֵּרָא מִצְרַיִם בְּיוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַּר סִינִי (יט, א)**. ומובא במסכת שבת (פו): **"אמר רבא: בראש חדש אתו (באו) למדבר סיני, כתיב הכא (בפרשת יתרו) 'ביום הזה באו מדבר סיני', וכתוב התם (בפרשת בא) 'החדש הזה לכם ראש חדשים', מה להלן (בפרשת בא, בניסן) - ראש חדש, אף כאן (פרשת יתרו, לקראת מתן תורה) - ראש חדש."** ומפרש הרא"ה קוק (בעין איה) את הדמיון בין ההכנה ליציאת מצרים שנאמר בראש חודש ניסן לבין ההכנה לקבלת התורה שמתחילה בראש חודש סיון: **"חידוש הזמן, מחדש הרוח באדם... כשם שההכנה ליציאת מצרים, שהיא... חידוש הרוח בישראל: 'מעבדות לחירות', הותאמה עם חידוש זמן של ראש חודש, עד שנאמרה הפרשה המכונה סדר היציאה (פ' בא) בראש חודש, כך חידוש הרוח הפנימי של ההכשרה (למתן תורה, ראוי הוא לחידוש של זמן, להורות שכעת (בראש חודש סיון) מתחילה תקופה חדשה, יותר מזהירה (וזהירה) בחיים."** גם את יעל התחלת אתמול בראש חודש סיון יחד עם כל ישראל **"תקופה חדשה, יותר מזהירה בחיים"**. תקופה שתהיה בע"ה מלאה אור תורה ונר מצוה ואור חסדים ועזרה לזולת. בשם הקהילה אמסור לך בסוף התפילה ספר ואברך אותך שתקיימי את כל המצוות בשמחה ובטוב לבב והקב"ה ימלא את כל משאלות לבך לטובה ולברכה.